

4. Григорьев Г. М. Краткий китайско-русский словарь / Сост. Г. М. Григорьев; под ред. проф. И. М. Ошанина. – М., 1962. – 632 с.
5. Hoelzel Ed. Oesterreichischer Unterstufenatlas. – Wien, 1989. – 182 S.
6. Dunn C. J., Yanada S. Japanese. – London, 1965. – 312 p.
7. Тилков Д. Граматика на съвременния български книжовен език / Гл. ред. Д. Тилков. – Том 1. Фонетика. – София, 1982. – 299 с.
8. Реформатский А. А. Транслитерация русских текстов латинскими буквами // Вопр. языкознания, 1960. – № 5. – С. 96-103.
9. Вакуленко М. О. Як записувати українські власні назви латинкою // Вісн. геодезії та картографії, 1995, № 1(3). – С. 68-72.
10. Вакуленко М. Про "складні" проблеми українського правопису (українська латиниця, запозичені слова та ін.). – К., 1997. – 32 с.
11. Вакуленко М. Українська латиниця як стандартизоване доповнення до українського правопису // Бібл. вісник, 1998, № 2. – С. 10-12.
12. Вакуленко М. Штрихи до фасаду державної мови // Вісн. Книжк. палати, 1998, № 10. – С. 16-17.
13. Amery, H. First 500 Words Russian / Amery, H., Kirilenko, K. – Chick-fil-A, Inc. by Frederic Thomas Inc., Naples, Florida, USA, 2003. – 24 p.
14. Тимошенко П. Д. Хрестоматія матеріалів з української літературної мови. – Частина II. – К., 1961. – 348 с.
15. Москаленко А. А. Історія українського правопису (радянський період). – Одеса, 1968. – 39 с.
16. Щерба Л. В. Транслитерация латинскими буквами русских фамилий и географических названий. – М., 1940. – № 3. – С. 119.
17. Якобсон Р. О. О латинизации международных телеграмм на русском языке // Вопросы языкознания, 1965. – № 1. – С. 111-113.
18. Вакуленко М. Правопис – друга натура? // Українська мова і література в школі, 1993, № 11. – С. 59-61.
19. Лингвистические задачи / Сост. В.М. Алпатов, А.Д. Вентцель и др. – М., 1983. – 223 с.
20. Zima, M. Transliteration, transkripcie a jine druhy prepisu // Explizite Beschreibung der Sprache und automatische Textbearbeitung. XII. Questions of Orthography and Transliteration. – Matematicko-fyzikalni fakulta Univerzity Karlovy, Praha 1986. – С. 101-174.
21. Мейе А. Общеславянский язык. – М., 1951. – 491 с.
22. Історична граматики української мови / Безпалько О. П., Бойчук М. К., Жовтобрюх М. А. та ін. – К., 1957.
23. Вакуленко М. Наукові засади відтворення запозичених та іншомовних слів: інваріантна транскрипція і транслітерація. – Вісн. Книжк. палати, 1999, №10, с. 6-9; №11, с. 15-18.
24. Vakulenko, M.O. Transliteration Through a Slavonic Latin Alphabet: Saving Information and Expenses. – Вісн. Київськ. лінгвіст. ун-ту. – Серія Філологія. – Т.2, №1 (1999). – С. 85-94.
25. Vakulenko, M. Simple-correspondent transliteration through a Slavonic Latin alphabet. – J. of Language and Linguistic Studies. – Vol. 3, Issue 2. – 2004, pp. 213 – 228.
26. Вакуленко М. О. Акустичні характеристики та інваріанти звуків української мови. – Наук. вісник кафедри ЮНЕСКО КДЛУ. – Філологія, педагогіка, психологія. – Вип. 1. Київ, 2000. – С. 62-66.
27. Ladefoged, P. A Course in Phonetics / University of California, 1975. – 196p.
28. Вакуленко М. Правописні аспекти науки термінології // Вісн. Книжк. палати, 1998, № 11. – С. 15-17.
29. Рожанківський Р. До проекту універсальної таблиці українсько-латинської транслітерації / Тези 4-ої МНК "Проблеми української науково-технічної термінології", Львів, 1996. – С. 70-72.
30. Вакуленко М. Українська латинка: правильне відтворення наших власних назв / Тези 3-ої МНК "Проблеми української науково-технічної термінології". Львів, 1994. С. 118-119.
31. Вакуленко М. О. Українська латинка: відтворення без спотворення / Доповіді та повідомлення МНК "Відтворення українських власних назв (антропонімів і топонімів) іноземними мовами", Київ, 1993. – К., 1995. – С. 48-52.
32. Вакуленко М. О. Українська латиниця: історія та перспективи / Тези доповідей та повідомлень Всеукр. наук.-практ. конф. з топоніміки "Створення національного інформаційного банку географічних назв". К., 1995. С. 8-9.
33. Ридар Б., Рожанківський Р., Микульчик Р. Транслітерування українських текстів з кирилицю в латиницю. – Вісн. нац. ун-ту "Львівська політехніка". – 2008, № 620, с. 55-61.
34. Ридар Б., Рожанківський Р., Микульчик Р. Транслітерування українських текстів із кирилицю на латиницю. – Укр. термінологія і сучасність. Збірник наук. праць. Випуск VIII. – К., 2009. – С. 228-231.
35. Вакуленко М. Українська латиниця чи львівська? // Вісн. Книжк. палати, № 9(50), 2000. – С.14-15.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Максим Вакуленко – кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукові інтереси: акустична фонетика, транслітерація, термінологія.

РЕФОРМУВАННЯ ОРФОГРАФІЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Тетяна ХОМЕНКО (Кіровоград, Україна)

У статті окреслено етапи реформування орфографії німецької мови, розглянуто основні риси кожного етапу. Проаналізовано вплив окремих особистостей на становлення німецької орфографії.

The article explores the stages of reforming of the German language orthography. It analyzes typical traits at the each stage. The influence of some persons on the formation of the German orthography is also analyzed.

Суттєвим етапом розвитку будь-якої мови стають процеси її нормалізації та уніфікації. Мовна норма повільно, але постійно і неуклібно змінюється за рахунок варіантів, що починають функціонувати поряд із нормованими одиницями мови. Варіанти-конкуренти виходять на рівень норми з різних джерел: з інших мов (запозичення), з діалектів, з професійних жаргонів, з просторіччя. Неодноразове повторення багатьма людьми сприяє

тому, що нововведення проникає у літературний вжиток. Важливо, в якому середовищі з'являється таке нововведення. Якщо його вживають ті, хто вважається носієм культурного мовлення, то нововведення може сприйнятися як нормована мовна одиниця. Так, Е. Хауген згадує про спостереження Л. Блумфільда, що навіть у індіанців деякі особи розцінюються як кращі взірці поведінки і мовлення у порівнянні з іншими [5: 448].

Реформування орфографії, як і будь-якого аспекту мови, викликається необхідністю винести рішення щодо подальшої долі варіантів-конкурентів на рівні норми літературної мови. Цікаво, що ці питання знаходилися в центрі уваги німецьких дослідників з самого початку існування лінгвістичної науки. Їх розробляли Я. Грімм, А. Шлейхер, Г. Пауль, А. Нореен. Зараз проблемою правильності німецької орфографії займаються Р. Бергман, Г. Брекеле, А. Капр, М. Корт, У. Маас, Д. Неріус, П. Паулі, Ш. Штрікер.

За характером змін процеси реформування німецької орфографії можна умовно поділити на ті, що відбувалися стихійно, і цілеспрямовані зміни. Якщо брати до уваги принцип стихійної орфографії, згаданий Н. Голевим, про формування орфографічних норм в процесі природної орфографічної діяльності тих, хто пише, як функціональних типів [2], то можна стверджувати, що першим стихійним реформатором у часи існування давньогерманських мов став єпископ Вульфїла (IV ст.). Оскільки тоді готи прийняли християнство у вигляді аріанства, метою Вульфїли було перекласти "Євангеліє" готською мовою з грецької. Руни вважалися язичницькими знаками і недостойними того, щоб їх застосовували при перекладі Нового Заповіту. Тому Вульфїла був змушений створити готську писемність. При створенні готського алфавіту він використав знаки греко-латинського алфавіту та деякі руни. На відміну від давньонімецьких текстів, мова (і орфографія) пам'яток готської писемності відзначалася однорідністю, відсутністю діалектальних розбіжностей [4: 113].

З V ст. германські племена почали приймати християнство у формі католицизму, виникли монастирі та монастирські школи як осередки культури і освіти. З поширенням християнства латинський алфавіт застосовувався для передачі на письмі давньонімецьких звуків. Пам'ятки давньонімецької мови були створені на різних діалектах: алеманському (Аброганс, переклади Ноткера), рейнсько-франкському (Ісидор "Про щирю віру"; "Пісня про Людвіга"), східно-франкському (Татіан, парафрази "Пісня пісень"), баварському ("Муспіллі"), південнорейнськофранкському ("Євангеліє від Отфріда"). Латинський алфавіт (23 букви – I ст. до н.е.) не був адекватним засобом для передачі давньонімецької мови у вигляді різноманітних діалектів (східно-франкський діалект мав 35 звуків).

Хоча монастирі були пов'язані один з одним, у кожному з них існувала своя система передачі звуків рідної мови за допомогою латинського алфавіту. Наявність у той період цілком рівноправних діалектів ще більше сприяла стихійному розвитку орфографії, збільшувала варіативність написання одних і тих же слів.

У пізньому Середньовіччі при розквіті лицарської культури та літератури законодавцями орфографії природним чином ставали поети-мінезингери. Оскільки діалектальні розбіжності не були переборені, то кожен автор використовував свою власну орфографію при передачі тих чи інших звуків. Цікаво, що поети, щоб бути зрозумілими на всій території Німеччини, уникали очевидних проявів рідного діалекту. В результаті, як зазначав В. Жирмунський, у мові поетів з різних земель Гартмана фон Ауе, Вольфрама фон Ешенбаха, Готфріда Страсбурзького місцеві відмінності дуже незначні [3: 57].

Починаючи з XIV ст., законодавцями орфографії стали імперські та місцеві канцелярії. Реформаторами виступали канцлери, а діяльність, пов'язана з реформуванням орфографії, отримала більш цілеспрямований характер. Канцлер у Празі Йоганн фон Неймарк сприяв введенню дифтонгів *ei*, *ai*, *eu* замість середньовісньонімецьких *ī*, *ū*, *ū̄*. У XV ст. канцлер у Відні Ніклас Циглер усунув південнонімецькі риси та чисельні повтори приголосних *sz* для *z*, *dt*, *tt*, *ff*, *gk*, *gck* (Hellffershellffer, Czeytten). У XV ст. саксонська канцелярія в силу політичних та економічних причин мала вплив на мову інших східнонімецьких канцелярій. Основними її рисами були довге *ē* (*gehen*, *stehn*), довгі *ī* та *ū* (*Bruder*, *lieb*), нередуковані префікси (*bestellt*, *gestohlen*), дифтонги (*Haus*) [1: 163].

З винайденням і розвитком друкарської справи до процесу стихійного реформування німецької орфографії долучилися друкарі. Друкарні великих центрів, таких як Аугсбург,

Нюрнберг, Лейпциг, Франкфурт, Страсбург, Базель, були дуже зацікавлені в тому, щоб їхня продукція знаходила збут у всій Німеччині. Тому вони намагалися максимально нормалізувати правопис, орієнтуючись на традиції авторитетних канцелярій. Іноді автори не могли впізнати свої надруковані тексти. Так, нюрнберзький видавець Себастьяна Бранта (писав згідно "верхньорейнської" писемної норми) виправив його поему за новою писемною нормою [3: 77].

Наступним кроком у становленні німецької орфографії була реформаторська діяльність Мартіна Лютера. Зразком для його мови служила мова саксонської канцелярії. Перед носовими Лютер вживав *o*, *ö* замість середньовісньонімецьких *u*, *ü* (*Sohn*, *können*, *König* *sun*, *künnen*, *künes*), кінцеве *-e* (*Name*, *Speise*, *Rede* замість *Nam*, *Speis*, *Red*), нові дифтонги (*mein*, *Haus*, *Leute* замість *mîn*, *hûs*, *liute*), німе *e* (*lieb*, *sieben* замість *lip*, *sibun*), усунув нагромадження приголосних (*Zeit* замість *czeit*, *tzeit*), 80% іменників він писав з великої літери. Мова М. Лютера набувала все більшого впливу на мову південнонімецьких друкарів. В орфографії німецьких книг спостерігалось пристосування до верхньосаксонських норм.

У період стихійного становлення німецької орфографії існувала багатозначна графіка, що було обумовлено дефіцитом алфавітних знаків. Автори писемних праць використовували різні шляхи збагачення алфавіту. Насамперед, за допомогою однієї букви латинської мови позначалися різні звуки німецької мови, що ясно видно на прикладі довгих і коротких голосних. Також для позначення на письмі деяких фонем вживалися писемні знаки, що склалися з двох, трьох, чотирьох латинських букв (*ch*, *sch*, *tsch*). І для позначення особливостей вимови звуку використовувалися діакритичні значки (трема, циркумфлекс).

Граматисти-нормалізатори XVI ст. і наступних двох століть також здійснювали багаточисельні спроби уніфікувати правопис через видання різноманітних граматик та орфографічних путівників. Але серед авторів не було єдності щодо норм правильного написання, кожен з них намагався застосовувати свій власний правопис. У 1531 р. з'явилася "Орфографія" граматиста Ф. Франка у Віттенберзі. У 1534 році В. Ікельзамер видав граматику німецькою мовою, де критикував орфографію XVI ст. Він виступав проти нагромадження приголосних, вимагав власні орфографічні знаки для *ä*, *ö*, *ü*, пропонував позбутися непотрібних букв *q*, *u*, *z*. Граматика німецької мови Й. Клауса латинською мовою з'явилася у 1578 р. Вона витримала 11 перевидань [7: 85] і мала великий вплив на подальші граматичні традиції в Німеччині. У своїй "Німецькій орфографії" (1607 р.) Й. Заттлер пропонував для більшої ясності виділяти великими літерами найбільш важливі для змісту слова.

На початку XVII ст. М. Опіц у своїх працях намагався нормалізувати вживання кінцевого *-e*: воно могло випускатися перед словом, яке починалося з голосного звука. Але він наполягав на відсутності апокопи у таких випадках, як *Sprach*, *Klag*, *Nam*, *Prob*. Значну увагу німецькому правопису приділяв і граматист Ю. Шоттель у другій половині XVII ст. Його граматика "Докладна праця про німецьку основну мову" (1663 р.) отримала широке розповсюдження у Німеччині. Раніше вийшли праці Х. Гвейнца "Нарис німецької граматики" (1641 р.) та "Німецький правопис" (1645 р.). Після робіт Ю. Шоттеля великою популярністю користувалася книга Й. Бедікера "Основи німецької мови в усному мовленні та на письмі" (1690 р.), де він встановив діючі дотепер правила вживання в німецькій мові великих і малих літер.

У XVIII ст. продовжувалася діяльність граматистів по нормалізації німецького правопису. У 1722 р. Й. Фрейер видав "Вказівки до німецької орфографії". Також Й. Готтшед приділяв велику увагу вдосконаленню німецької орфографії. Він упорядкував німецький алфавіт, подав назви і правила читання усіх букв, систематизував правила написання букв і буквосполучень німецької мови. Й. Готтшед склав орфографічний словник, де він уточнив правопис багатьох схожих слів, розрізняючи омоніми на письмі.

Таким чином у мові вживалися *Lerche* і *Lärche*, *Weise* і *Waise*, *sein* (його) і *seyn* (бути). У написанні слів з середньовісньонімецьким *e* (умлаут *ä*) використовувалося *ä* (*älter*, *fällen*, *tränken* замість *elter*, *vellen*, *trenken*). Лише там, де етимологічні зв'язки не були явними, залишалось старе написання *e*: *Eltern* (від *alt*), *fertig* (від *fahren*), *behende* (від *Hand*), *edel* (від *Adel*). Не за правилами *ä* писалося у словах *Bär*, *gebären*, *gären*, *gähnen*. Тут воно було вжите

замість германського *ë* [1: 205]. Й. Готтшед відмовився від подвоєння приголосних *ck*, *ff*, *tz* у позиції після приголосного, ввів написання *sz* або *ss*.

Й. Аделунг завершив працю кількох поколінь граматистів-нормалізаторів. У 1781 р. він опублікував "Німецьку граматику", а у 1788 р. "Повні вказівки до німецького правопису", якими широко користувалися у німецьких школах. У своєму словнику він відзначив мовний вжиток, вказуючи правопис, вимову, форми, значення слова, емоційне забарвлення. Другий великий (після Й. Аделунга) словник німецької мови був виданий Й. Кампе у 1812 р. Граматисти-нормалізатори завершили період стихійного реформування німецького правопису, докладаючи свідомих зусиль для його нормалізації.

На початку XIX ст. Я. Грімм видав "Німецьку граматику". Друга його праця "Німецький словник" була започаткована разом із братом Вільгельмом, але завершена тільки у 1960 р. Я. Грімм висунув вимогу рівнятися у написанні на попередній мовний стан і писати *Wirde* замість *Würde*, *zwelf* замість *zwölf*, *ergetzen* замість *ergötzen*, *Leffel* замість *Löffel*, тому що так писали у середні віки. На відміну від нього Р. фон Раумер вимагав більшої орієнтації на фонетику.

У 19 ст. регулярно працювали Ради, що видавали Положення з орфографії для шкіл. Перша Рада функціонувала у Ганновері у 1854 р., остання – у Відні у 1868 р. У 1875 р. фон Раумеру було офіційно доручено розробити проект реформи німецького правопису. З цього часу почалося цілеспрямоване реформування німецької орфографії.

У 1876 р. пруським урядом була організована конференція для досягнення більшої єдності у німецькому правописі, так звана Перша орфографічна конференція. Конференція прийшла до висновку, що у суфіксах *-tum*, *-tüm* не повинно писатися *h*, множина *Theorieen*, *Sympathieen* повинна вживатися з подвійним *ee*, спрощувалося написання *schs* (*wäscht* замість *wäschtst*). Наслідком роботи конференції стало видавництво орфографічних положень у Баварії (1879 р.) та Прусії (1880 р.), які хоча й не були прийняті канцлером, але поступово розповсюджувалися по всій Німеччині. У 1880 р. за наслідками цієї конференції був опублікований орфографічний словник К. Дудена.

У 1901 р. відбулася Друга конференція з урегулювання орфографії за участю урядів Німеччини, Австрії і Швейцарії. Результатами були вживання *ph* тільки в іноземних словах, усунення *th* в словах німецького походження (*thun*, *Thür*, *Thal*), суфікс *-niß* замінявся суфіксом *-nis*, варіативність написання слів іншомовного походження з *s* (*Akzent* поряд з *Accent*) [10].

За результатами конференції був опублікований словник правопису для пруської канцелярії, що став основою "Правопису німецької мови та іншомовних слів" К. Дудена. Цей словник, що вийшов у 1915 р., обмежив велику кількість варіантів, допущених Другою конференцією з орфографії.

На початку XX ст. вчитель з Вроцлава Оскар Косог склав диктант, який до сьогодення ніхто не міг написати без помилок. Опублікувавши його, О. Косог звернув увагу суспільства на недосконалість реформування німецької орфографії. З 20-х років минулого століття це питання було в центрі уваги німецьких філологів.

У часи нацизму реформа німецького правопису у 1944 р. була другою, після конференції 1901 р., спробою удосконалити орфографію. Передбачалося онімечення деяких іншомовних слів (*gutmisch*, *Teater*, *Tese*), випадіння третього приголосного у всіх складних словах (*Blattrichter*, *fettriefend*), поділ слів за складами (*wa-tum*, *Fens-ter*), відсутність коми у складносуриядних реченнях з *und* та *oder*. Але ця реформа не була прийнята.

Після Другої світової війни традиції редакції Дудена були продовжені у Лейпцигу та пізніше у Маннгеймі (східний та західний Дуден). У 1947 році з'явилося 13 видання словника у Лейпцигу, права на яке отримало також видавництво у Маннгеймі та Австрії і Швейцарії. Скориставшись цим правом, західнонімецька редакція Дудена випустила у 1954 році наступне видання словника [10]. Він визнається непохитним авторитетом стосовно правопису аж до 1996 року. З введенням правил нового правопису у 2006 році словнику Дудена повернули право бути провідним виданням у питаннях орфографії.

У Маннгеймі в 1977 р. була заснована Комісія з орфографії. У 1980 р. вона приєдналася до міжнародного конгресу в Базелі з питань реформування німецької орфографії. У 1985 р. голова робочої групи Г. Август опублікував проект реформи. З 1997 по 2004 робоча група

чотири рази доповідала Постійній конференції культурних міністрів про впровадження реформи з орфографії, звіти неодноразово критикувалися з боку Німецької Академії мови та поезії. Але незважаючи на певний опір суспільства, реформа була проведена. Вона є першою повноцінною реформою орфографії у німецькомовному просторі.

Отже, у своєму становленні орфографічна норма пережила два етапи: стихійного становлення та реформування. Час з кінця XIX по кінець XX ст. можна назвати періодом свідомого регулювання орфографії. Період стихійного становлення німецького правопису характеризувався авторською орфографією та великою кількістю орфографічних варіантів. Стихійний період завершився діяльністю граматистів-нормалізаторів, коли кожен окремих граматист викладав свої погляди на стан і адекватність німецької орфографії. У цей час відбулося обмеження варіантів правопису та становлення орфографічної норми німецької мови. З кінця XIX ст. на цих питаннях фокусувала свою увагу уже офіційна влада. І лише у кінці XX ст. офіційна влада винесла позитивне рішення про реформування німецького правопису. Це період вдосконалення уже складеної орфографічної норми.

З огляду на неповну розробку питань нормування німецької орфографії, подальшого розгляду потребують питання застосування фонетичного та етимологічного принципу в орфографії німецької мови, а також початку та сучасного стану кодифікації орфографічної норми.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бах А. История немецкого языка. – М.: Из-во ин. лит-ры, 1956. – 344 с.
2. Голев Н.Д. Антиномии русской орфографии.–Барнаул: из-во Алт. ун-та, 1998. – 147 с.
3. Жирмунский В.М. История немецкого языка. – М.: Из-во ин. лит-ры, 1956. – 387 с.
4. Левицкий В.В. Основы германистики. – Вінниця.: Нова книга, 2008. – 528 с.
5. Хауген Э. Лингвистика и языковое планирование// Новое в лингвистике. – Вип. 7. – М. – 1975. – С. 441-472.
6. Хрестоматия по истории немецкого языка / сост. Н.С. Чемоданов. – М.: Высш. шк., 1978. – 288 с.
7. Bublik W.N. Geschichte der deutschen Sprache. – К.: "Вища школа", 1983. – 229 с.
8. Götz A. Frühneuhochdeutsches Glossar. – Berlin: de Gruyter, 1967. – 240 s.
9. Duden – Die Deutsche Rechtschreibung. – Mannheim: Bibliographisches Institut u. Brockhaus AG, 2006. – 910 s.
10. Nerijs D. Deutsche Orthographie. – Hildesheim: Olms, 2007. – 467 s.
11. Sinder L.R., Stroeva T.V. Einführung in das Studium der deutschen Sprachgeschichte. – Л.: Просвещение, 1977. – 304 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Тетяна Хоменко – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: історія німецької мови.

ПРЕДИКАТИ ЗНАННЯ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВОЛОДІННЯ ВІДОМОСТЯМИ ТА ІНФОРМАЦІЄЮ В АНГЛІЙСЬКІЙ, УКРАЇНСЬКІЙ ТА РОСІЙСЬКІЙ МОВАХ

Оксана БОГОВИК (Кіровоград, Україна)

Стаття присвячена виокремленню предикатів знання, які позначають володіння відомостями та інформацією. У статті проаналізовано вживання зазначених предикатів в англійській, українській та російській мовах; з'ясовано найбільш загальні спільні та відмінні риси з поміж зазначених предикатів; визначено зв'язок предикатів згаданої групи з іншими семантичними полями.

This article denotes the emphasis of knowledge predicates regarding data and information possession. This article analyses the comparative usage of those predicates in the Ukrainian, Russian and English languages. An attempt was made to define the main common and distinctive features of this group of predicates and their connection with other semantic fields.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики актуальними залишаються питання дослідження предикатів, їхніх груп та способів вираження, що пояснюється насамперед тим, що дієслово є основною визначальною частиною мови, а, на думку О.М. Пешковського, «речення без дієслова чи без предикативного слова не існує» [3: 91]. **Об'єктом** пропонованої статті виступають предикати знання, які позначають володіння відомостями та інформацією; **мета** наукової розвідки полягає у виявленні та порівнянні функціонування зазначених предикатів в англійській, українській, російській та мовах. Оскільки такий аналіз носитиме компаративний характер, то, безперечно, перед нами постане проблема виявлення великої кількості явищ, уживання яких є специфічними для конкретної мови. С.Г. Шафіков дає цьому таке пояснення: мовленнєва відносність зумовлена різноманітністю концептуалізації